

[Litten Hansen.]

store fordel for dansk industri, betalingsbalancen og beskæftigelsen. Det med fordel for den danske industri er såmænd rigtigt nok. I kroner og øre kan denne fordel udregnes til 330 mill. kr. Prisen for flyene, lad os så bare sige, den er på 2½ mia kr., er inklusive en såkaldt ræsonnabel merpris på 15 pct., som betales for at opnå kompensationsproduktionen. Det vil sige, det beløb, som man skulle have betalt ved at købe samtlige fly i USA, ville andrage ca. 2.170 mill. kr. Altså er den ræsonnable merpris 2,5 mia kr. minus 2.170 mill. kr. eller 330 mill. kr., som den danske industri får i erhvervsstøtte i anledning af F-16 programmet. Og eftersom der kun indgår, jeg tror, det er i alt 12 industrivirksomheder i projektet, vil det medføre, at der gives et gennemsnitligt tilskud pr. virksomhed på 27,5 mill. kr. pr. stk. Jeg skulle hilse og sige tak fra hr. Jørgen Høyer, Veksø, hr. J. H. Quitzauer, Sønderborg, hr. Per Udsen i Grenå, ligesom vi håber at høre tak fra Standard Electric i Horsens, Disa i København, og hvem der nu ellers måtte have grund til at sige tak.

Til gengæld herfor får vi en beskæftigelses-effekt, der maksimalt er på 580 personer pr. år i de omhandlede 8 år, og en betalingsbalance-effekt, der må opgøres som negativ, i og med at vi uden denne flyhandel havde været et sted mellem 2,5 og 3,5 mia kr. rigere.

Søgaard (S):

Den sikkerhedspolitik, hvori dansk forsvar indgår som et led, er jo en politik, der tilsigter at tilvejebringe de bedste betingelser uden uønskede påvirkninger udefra. Sikkerhedspolitikken spænder vidt. Traditionelt tænker mange vel alene på forsvarspolitik; selv om mulighederne for militær magtanvendelse fortsat er sikkerhedspolitikens kerne, har jo i hvert fald de seneste år med stor tydelighed vist, at en række almene problemer har fået væsentlige sikkerhedspolitiske aspekter.

Jeg tænker på handels- og energipolitik, også på økonomisk politik i bredere forstand. Disse forhold vil givet fortsætte, nationernes indbyrdes økonomiske afhængighed vil øges, og det geografiske naboskab betyder mindre nu end før. De stærkt forgrenede relationer mellem nationerne vil gradvis antage en global karakter. Moderne sikkerhedspolitik betyder derfor, at vi skal prøve på at administrere vor

stigende indbyrdes afhængighed, og det er derfor også helt naturligt blevet en mere kompliceret opgave at tilrettelægge dansk sikkerhedspolitik nu.

Op gennem årene har vor tilslutning til NATO været medvirkende årsag til, at der har lydt mange advarende røster mod den form for sikkerhedspolitik, Danmark førte, som sagt ikke mindst i forbindelse med vor indmeldelse i NATO i 1949. Kommunisterne gentog f. eks. ideligt påstanden om, at denne tilslutning kun kunne betyde, at vi ville blive involveret i en krigssituation, og at denne situation jo altid, ved enhver tale hvor forsvaret var involveret, kun kunne ende med, at der måtte ligge en krig lige om hjørnet. Og da Vesttyskland tilsluttedes NATO i 1955, var kommunisterne ikke i tvivl om, at nu fik revanchisterne magten, og nu var en krig uundgåelig.

Vi har oplevet 1940'erne, 1950'erne og 1960'erne med en række kriser rundt omkring: Berlin, Ungarn, Tjzekoslovakiet og Cuba. Men på trods af vel den i verdenshistorien største koncentration af krigsmateriel tæt ned igennem Øst- og Vesteuropa er vi kommet igennem disse kriser med en øget forståelse for, at forhandlingen er den eneste farbare vej.

Socialdemokratiet er som andre partier interesseret i at fastholde denne forhandlingsudvikling. Vi har da også op gennem årene presset på for at muliggøre dette. I forbindelse med sikkerheds- og samarbejdskonferencen i Helsingfors for ca. 1½ år siden var det jo ikke mindst på dansk initiativ, at det ikke alene blev en almindelig sikkerhedskonference, men at også de menneskelige relationer mellem Øst og Vest blev taget op til forhandling.

Vi erkender i socialdemokratiet, at udviklingen på dette område kun sker med uendelig små skridt; men at der samtidig i hvert fald i forhold til den kolde krigs højdepunkter, som vi har kendt dem, er sket en markant udvikling på det politiske område.

Desværre har den samme udvikling jo ikke markeret sig på det militære område, tværtimod. Den kvalitative optræning og udbygning af Warszawapagtens militærmateriel og pagtens stigende øvelsesaktiviteter omkring i vort luft- og søterritorium gør, at vi må erkende, at vort beredskab fortsat er en nødvendighed. Dette beredskab og det samlede danske forsvar kan naturligvis ikke alene virke afskrækkende på en mulig modstander, men sammen med de